

CZU 343.352

DOI 10.5281/zenodo.5578220

CORUPERA PASIVĂ: ASPECTE DE DREPT PENAL COMPARAT

Igor SOROCEANU,
doctorand

Studiul elementelor de drept penal comparat este unul de primă valoare. Menirea acestuia are două priorități esențiale: fie preluarea bunelor practici pentru armonizarea legislației naționale, fie analiza și plasarea în atenția tuturor tipurilor de cercetătorii cointeresați a modalităților de incriminare a unor genuri de infracțiuni în alte state.

În prezentul demers științific, ne propunem ca deziderat dezvoltarea poziției științifice referitoare la examinarea modalităților normative de inserare a infracțiuni de corupere pasivă în unele Legi penale ale diverselor state.

Cuvinte-cheie: drept penal comparat, corupere pasivă, Cod penal, modalitate normativă, pedeapsa penală etc.

PASSIVE CORRUPTION: COMPARATIVE CRIMINAL LAW ISSUES

Igor SOROCEANU,
PhD student

The study of the elements of comparative criminal law is of prime value. Its purpose has two key priorities: either to take over good practices for the harmonization of national legislation, or to analyze and bring to the attention of all types of interested researchers the ways of criminalizing certain types of crime in other states.

In the present scientific approach, we propose as a desideratum, the development of the scientific position regarding the examination of the normative modalities of insertion of the crimes of passive corruption in some criminal Laws of various states.

Keywords: comparative criminal law, passive corruption, Criminal Code, normative modality, criminal punishment, etc.

Introducere. Infracțiunea de corupere pasivă este incriminată în art.324 Cod penal al Republicii Moldova, situat în Capitolul XV cu titlul Infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică.

Din însăși denumirea capitolului sus-menționat reiese că infracțiunile pe care le încorporează, în funcție de obiectul juridic special, pot fi clasificate în două categorii:

Infracțiuni de corupție: corupere pasivă – art.324 Cod penal; corupere activă – art.325 Cod penal; traficul de influență – art.326 Cod penal;

Infracțiuni care aduc atingere bunei desfășurări a activității în sfera publică, dar care nu sunt legate nemijlocit de corupție: exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situație de conflict de interese – art.326¹ Cod penal; abuzul de putere sau

abuzul de serviciu – art.327 Cod penal; excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu – art.328 Cod penal; neglijența în serviciu – art.329 Cod penal; încălcarea regimului de confidențialitate a informațiilor din declarațiile de avere și interese personale – art.330¹ Cod penal; îmbogățirea ilicită – art.330² Cod penal; falsul în acte publice – art.332 Cod penal; obținerea frauduloasă a mijloacelor din fonduri externe – art.332¹ Cod penal; delapidarea mijloacelor din fondurile externe – art.332² Cod penal.

Clasificarea respectivă este una absolut meritorie în întregul sistem de drept penal pentru cunoașterea infracțiunilor precizate supra, mai ales atunci când se pune problema elucidării obiectului juridic special al acestora.

Gradul de investigare a problemei la momentul actual, scopul cercetării. Aspectul

esențial pentru care a fost supus actualmente analizei și studieri tematică din prezentul demers științific constă în necesitatea de a evidenția, remarca și plasa pe prim-plan în viziunea cititorilor a modalităților normative de incriminare a infracțiunii de corupere pasivă în Legile penale ale altor state. Uneori, se obișnuiește cu principiul de realizare a demersurilor științifice doar cu operarea trimiterilor doctrinare, considerent din care în prezenta lucrare intenționăm să specificăm nuanțe novatorii în vigoare, la aspectul dislocării infracțiunii de corupere pasivă în afara spațiului teritorial-administrativ al Republicii Moldova.

Unul din scopurile de primă-valoare a respectivului articol științific îl reprezintă informarea și prezentarea în fața publicului larg atât a cititorilor, cât și a cercetătorilor științifici a variantelor-tipice legislative ale faptelor antisociale comise pe teritoriul altor state care atentează la buna desfășurare a activității de serviciu, adică la îndeplinirea cu cinste de către funcționarii publici și de către alte persoane cu funcții de răspundere a activității profesionale.

Materiale utilizate și metode aplicate. Materialele utilizate la structurarea și asamblarea științifică a articolului cu titlul Coruperea pasivă: aspecte de drept penal comparat o reprezintă punctul titlative al Legii penale a Republicii Moldova. Totodată, într-un mod prioritar s-a acordat o atenție sporită și legislațiilor penale ale altor state care conțin elemente esențiale și formează obiectul de bază a prezentului studiu, cum ar fi Codul penal al Republicii Portugalia, Republicii Franceze, Codul penal al Marelui Ducat de Luxemburg, Codul penal al Regatului Belgiei etc.

Metodele științifice aplicate în procesul studiului și elaborării prezentului demers științific fac parte din categoria celor mai diverse, fiind utilizate metodele cele mai eficiente în materia cercetării juridice. Astfel, în prim-plan s-a acordat prioritate metodei analizei și celei comparative. Ulterior, în vederea prezentării unei structuri și esențe cuprinzătoare a articolului, au fost efectuate apelări științifice la metodele sintezei și deducției, inclusiv la metoda istorică.

Rezultate obținute și discuții. La art.324 C.pen. al R. Moldova este prevăzută răspunderea penală pentru următoarele acțiuni ilicite care im-

plică fărădelegile din domeniul coruperii pasive:

– alineatul 1 – pretinderea, acceptarea sau primirea, personal ori prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii ori avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, ori acceptarea ofertei sau promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale ori contrar acesteia – constituie o faptă antisocială.

O asemenea ilegalitate comisă în realitatea obiectivă se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

– alineatul 2 – aceleași acțiuni săvârșite:

a¹) de un funcționar internațional;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu extorcare de bunuri ori servicii enumerate mai sus, la alin.(1);

d) în proporții mari – se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

– alineatul 3 – acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) în proporții deosebit de mari;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale – se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani, cu amendă în mărime de la 8 000 la 10 000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

– alineatul 4 – acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale – se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani [1, art.324].

Referitor la dreptul penal al altor state,

infracțiunea de corupere pasivă este dislocată de exemplu și în Republica Portugheză.

Astfel, Parlamentul portughez (denumirea oficială – Adunarea Republicii Portugalia), a instituit în Legea penală la art.373 cu denumirea marginală Corupția pasivă al secțiunii I cu titlatura Despre corupție din cadrul capitolului IV cu denumirea generică Despre infracțiunile comise în exercițiul funcțiilor publice –răspunderea penală pentru infracțiunea de corupere pasivă.

Prin urmare, în conformitate cu textul legii portugheze de la norma juridico-penală enunțată mai sus, „funcționarul care, direct sau prin persoana interpusă, cu consimțământul ori aprobarea sa, solicită sau acceptă pentru sine ori pentru terț, fără a avea dreptul, un avantaj patrimonial sau nepatrimonial ori promisiunea acestuia pentru o faptă sau pentru omiterea ei incompatibilă cu îndatoririle ce decurg din funcția sa, chiar dacă sunt anterioare acelei solicitări ori acceptări, se pedepsește cu închisoarea de la unu la opt ani.

Totodată, dacă fapta sau omisiunea ei nu sunt contrare îndatoririlor ce decurg din funcția deținută, iar avantajul este necuvenit, autorul se pedepsește cu închisoarea de la unu la cinci ani” [2, art.373].

Ungaria, fiind o republică parlamentară, legislativul său și-a adoptat propriile norme de conduită, atât generale, cât și speciale.

Din categoria acestora face parte și Legea C din 2012 privind adoptarea Codului penal al Ungariei.

În limitele legislative ale Legii penale ungare, la capitolul XXVII intitulat Infracțiuni de corupție, este incriminat art.291 denumit Corupția pasivă, prin intermediul căreia sunt pasibile de răspundere penală următoarele forme și metode de comitere a infracțiunii de corupere pasivă:

– alineatul 1 – fapta persoanei care solicită sau primește un avantaj necuvenit în legătură cu activitățile desfășurate de aceasta în numele unui operator economic, pentru sine sau pentru o terță parte ori care acceptă o promisiune în legătură cu un astfel de avantaj sau a încheiat o înțelegere cu persoana care solicită sau acceptă avantajul pentru o terță parte, în numele său, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de până la trei ani.

– alineatul 2 – în cazul în care făptuitorul:

a) își încalcă obligația oficială în schimbul unui avantaj necuvenit, acesta se pedepsește cu închisoarea de la unu la cinci ani;

b) săvârșește infracțiunea definită la alin.(1) în asociere infracțională cu complici sau la scară comercială, acesta se pedepsește cu închisoarea de la doi la opt ani.

– alineatul 3 – în cazul în care făptuitorul lucrează în numele unui operator economic care este autorizat să acționeze în nume și pe cont propriu, în mod independent, pedeapsa constă din închisoare:

a) de la unu la cinci ani, în cazul prevăzut la alin.(1);

b) de la doi la opt ani, în cazul prevăzut la alin.(2) lit.a);

c) de la 5 la 10 ani, în cazul prevăzut la alin. (2) lit. b).

– alineatul 4 – fapta persoanei care lucrează în numele unui operator economic străin se pedepsește conform alineatelor (1)-(3) pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute în aceste alineate.

– alineatul 5 – pedeapsa poate fi redusă fără limitare sau anulată în cauzele care merită atenție specială, dacă este impusă împotriva făptuitorului unei infracțiuni definite la alin.(1), dacă acesta își mărturisește fapta autorităților, predă avantajul financiar obținut ilegal, în orice formă, către autorități și dezvăluie împrejurările săvârșirii infracțiunii [3, art.291].

Urmare a constatărilor menționate, necesită a fi reiterată poziția că atât legiuitorul moldav, cât și celelalte două supuse analizei (portughez și maghiar) au instituit în propriile lor Legi penale, răspunderea privitor la săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă.

Modalitățile normative supuse analizei sunt în mare parte diferite, de la stat la stat, însă în cele don urmă, scopul acestora are menirea de a fi aplicată forma sancționatorie a dreptului penal pentru infracțiunea în cauză, odată ce a fost comisă în realitatea obiectivă.

În continuitatea cercetării, menționăm că organul legislativ al Marelui Ducat de Luxemburg (denumirea oficială – Camera Deputaților) a adoptat Legea penală a democrație reprezentative la 15 ianuarie 2001.

Codul penal al Luxemburgului conține o

serie de norme generale – reguli de conduită și o serie de norme speciale – fapte socialmente ilicite pasibile de răspunderea penală.

Prin urmare, capitolul III din Legea penală a Luxemburgului cu denumirea marginală Despre delapidare, despre distrugerea de acte sau de titluri, despre extorcare, despre încasarea ilegală de dobânzi, despre corupție, despre traficul de influență și despre actele de intimidare comise asupra persoanelor care exercită o funcție publică, înglobează art.246, prin intermediul căruia se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani și cu amendă de la 500 euro la 187 500 de euro fapta unei persoane, depozitară sau agent al autorității publice ori al forței publice sau însărcinată cu o misiune a serviciului public ori investită cu un mandat electiv public de a solicita sau de a primi, fără drept, direct ori indirect, pentru ea însăși sau pentru altul, oferte, promisiuni, daruri, cadouri ori foloase de orice fel sau de a accepta oferta ori promisiunea:

– fie pentru a îndeplini sau a se abține de la îndeplinirea unui act ce ține de funcția sa, de misiunea sa sau de mandatul său ori facilitat de funcția sa, misiunea sa sau mandatul său;

– fie pentru a abuza de influența sa reală sau presupusă pentru a ajuta la obținerea de la o autoritate ori de la o administrație publică distincții, slujbe, înțelegeri sau orice decizie favorabilă [4, art.246].

Republica Franceză, fiind o țară constituțională unitară, având un regim semi-prezidențial, la 22 iulie 2016 a efectuat ultimele modernizări și ajustări ale cadrului normativ juridico-penal, care este și actualmente în vigoare.

Tehnica legislativă franceză este una diferită de cea promovată de Parlamentul Republicii Moldova.

Prin urmare, infracțiunea de corupere pasivă este întâlnită la art.432-11 din Codul penal al Franței, articol care, la rândul său, este dislocat în limitele legislative ale alineatului 2 cu denumirea generică Despre corupția pasivă și traficul de influență comise de persoane care exercită o funcție publică din cadrul secțiunii 3, cu titulatura Despre nerespectarea îndatoririlor de probitate. La rândul ei, secțiunea respectivă este înglobată normativ în capitolul II al Legii penale franceze, cu denumirea

marginală Despre atingeri aduse administrației publice comise de către persoane care exercită o funcție publică.

Așadar, în condiționalitățile art.432-11 din Codul penal al Franței se pedepsește cu 10 ani de închisoare și cu amenda de 1 000 000 de euro, sumă ce poate fi dublată cu produsul obținut din infracțiune, fapta prin care un reprezentant al autorității publice, însărcinată cu o misiune de serviciu public sau care deține un mandat electoral public solicită ori acceptă, fără niciun drept, în orice moment, direct sau indirect, diverse oferte, promisiuni, daruri, cadouri ori avantaje:

– fie pentru a îndeplini sau pentru a se abține de la îndeplinirea unui act din funcția, din misiunea ori din mandatul său sau facilitat de funcția, misiunea ori mandatul său;

– fie pentru a abuza de influența sa reală sau bănuită în vederea obținerii de către o autoritate ori administrație publică de distincții, locuri de muncă, piețe sau orice altă decizie favorabilă [5, art.432-11].

În contextul analizei Legii penale franceze și a Marelui Ducat de Luxemburg, observăm că modalitatea normativă a infracțiunii de corupere pasivă este în mare parte identică în ambele state. Însă un lucru poate fi observat cu certitudine din categoria delimitării – elementul sancționator.

Astfel, în Codul penal al Marelui Ducat de Luxemburg legiuitorul instituie o sancțiune sub forma închisorii de la 5 la 10 ani și o amendă de la 500 la 187 000 de euro, pe când în Codul penal al Republicii Franceze, este prevăzută pentru infracțiunea de corupere pasivă o sancțiune exactă de tipul închisorii de 10 ani și amendă de 1 000 000 de euro.

Organul legislativ federal al Republicii Austria (în original – Österreichisches Parlament) urmare a modificărilor realizate pe 4 octombrie 2016 la Codul penal austriac, a menținut modalitatea normativă a infracțiunii de falsificare a probelor în limitele juridico-penale ale art.305 intitulat Primirea de foloase, din cadrul titlului XXII denumit Încălcarea obligațiilor de serviciu, corupția și fapte penale conexe.

Prin urmare, în conformitate cu textul de lege ale art.305 din Codul penal al Republicii Austria, este pasibilă de răspundere penală fapta

demnitarului sau arbitrilor care în schimbul îndeplinirii ori neîndeplinirii în contra obligațiilor care îi revin a unui act pretinde pentru sine sau pentru un terț un folos ori primește sau solicită să i se promită un folos necuvenit. Asemenea ilegalitate comisă în realitatea obiectivă se pedepsește cu închisoare de până la 2 ani.

Totodată, potrivit conținutului aceleiași norme juridice, persoana care săvârșește fapta de corupere pasivă iar valoarea folosului este de peste 3 000 de euro – se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani.

Subsidiar, este important de menționat că, persoana care săvârșește fapta de corupere pasivă iar valoarea folosului este de peste 50 000 de euro – subiectul infracțiunii se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani [6, art.305].

Cu o formă de guvernământ monarhică ce face parte dintr-un sistem constituțional, Regatul Belgiei care este și unul dintre membrii fondatori ai Uniunii Europene și găzduiește majoritatea instituțiilor acesteia precum și alte instituții internaționale importante, inclusiv NATO – a adoptat pentru prima dată Legea penală a țării la 8 iunie 1867, care ulterior a fost supusă diverselor modificări și ajustări.

Actualmente, în limitele normative ale capitolului IV din Codul penal al Regatului Belgiei cu denumirea marginală Despre corupția persoanelor care exercită o funcție publică, se regăsesc o serie vastă de modalități normative, care în mare măsură sancționează fărădelegile coruperii pasive. Astfel, potrivit textului de lege prenotat, putem evidenția următoarele:

– este element constitutiv al corupției pasive fapta persoanei care exercită o funcție publică și încearcă de a solicita, de a accepta sau de a primi, direct ori prin mijlocirea unor persoane, o ofertă, o promisiune sau un avantaj de orice natură pentru ea însăși ori pentru un terț în vederea săvârșirii unei ilegalități – în corespundere cu art.246 din Codul penal al Regatului Belgiei. O asemenea infracțiune se sancționează cu pedeapsa de tipul închisorii de la șase luni la un an și amendă de la 100 de euro la 10 000 de euro;

– atunci când actul de corupție prevăzut la articolul 246 se referă la un arbitru și are drept obiect un act ce ține din funcția sa jurisdicționa-

lă – se aplică o pedeapsă cu închisoarea de la șase luni la trei ani și amendă de la 100 de euro la 50 000 de euro – potrivit art.249 alin.(1) Cod penal al Regatului Belgiei;

– atunci când corupția prevăzută la articolul 246 se referă la un judecător sau la un jurat și are drept obiect un act ce ține de funcția sa jurisdicțională – făptuitorul se pedepsește cu închisoarea de la doi ani la cinci ani și o amendă de la 500 de euro la 100 000 de euro – în condiționalitățile art.249 alin.(2) Cod penal al Regatului Belgiei;

– atunci când corupția prevăzută la articolul 246 se referă la un judecător și are drept obiect o faptă ce ține de funcția sa jurisdicțională – se aplică o pedeapsă de tipul închisorii de la cinci ani la zece ani și amenda de la 500 de euro la 100 000 de euro – conform art.249 alin.(3) Cod penal al Regatului Belgiei [7, art.246 și art.249].

Consecvent cu aceasta, este important de menționat că în cadrul secțiunii III-bis din Codul penal al Regatului Belgiei este dislocată norma juridico-penală nr.504-bis cu denumirea generică Despre corupția privată, care la fel, își aduce un aport considerabil la sancționarea faptelor ilegale de corupere pasivă în domeniul privat.

Astfel, în conformitate cu textul normativ al art.504-bis din Codul penal al Regatului Belgiei, constituie un act de corupție privată pasivă fapta persoanei care are calitatea de administrator sau de garant al unei persoane juridice, de mandatar ori de reprezentant al unei persoane juridice sau fizice, și prin acțiunile de a solicita, de a accepta ori de a primi, direct sau prin intermediul unei alte persoane, o ofertă, o promisiune ori un avantaj de orice natură, pentru ea însăși sau pentru un terț, de a face ori a nu face un act ce ține de funcția sa sau de a facilita prin funcția sa, fără știrea ori autorizația, după caz, a Consiliului de administrație sau a Adunării generale a mandatului ori a patronului – este o infracțiune de corupere pasivă din domeniul privat și respectiv, este pasibilă de răspundere penală. O asemenea fărădelege este sancționată cu o pedeapsă de tipul închisorii de la șase luni la doi ani și o amendă de la o sută de euro la zece mii de euro [7, art.504-bis].

Republica Cipru în calitatea sa oficială de țară insulară în Marea Mediterană își are propriile norme de conduită în domeniul respectării drepturilor și supremației legii.

În anul 2007, legislativul cipriot (denumirea oficială – Camera Reprezentanților) a adoptat Codul penal al Republicii Cipriote, care prevede o serie vastă de fapte socialmente periculoase pasibile de răspundere penală. Pe lângă toate celea, în partea a III-a cu titulatura Infrațiuni contra exercitării puterii legale. Corupția și abuzul de putere este dislocat art.100 intitulat Coruperea funcționarului public, prin intermediul căruia sunt trase la răspundere penală faptele socialmente periculoase de corupere pasivă.

Așadar, în corespundere cu prevederile art.100 din Codul penal al Republicii Cipriote, orice funcționar public responsabil cu îndeplinirea oricărei sarcini în temeiul funcției sale, într-un mod care indică corupția cere, acceptă sau ia ori consimte sau încearcă să primească ori să obțină bunuri sau beneficii de orice fel pentru sine ori pentru altcineva, în schimbul executării ori a unei acțiuni sau omisiuni viitoare în îndeplinirea sarcinilor de serviciu sau într-un mod care implică corupția, dacă ori procură sau oferă, promite ori se oferă să furnizeze sau furnizează ori procură sau încearcă să procure unui funcționar public ori altei persoane bunuri sau beneficii de orice fel în schimbul unei astfel de acțiuni sau omisiuni de către respectivul funcționar public – este vinovat de o infracțiune și pasibil de pedeapsa cu închisoarea de până la șapte ani și pedeapsă pecuniară de până la o sută de mii de euro sau de ambele pedepse, iar bunurile care fac obiectul corupției sunt confiscate conform Legii privind acoperirea, investigația și confiscarea veniturilor provenite din anumite infracțiuni [8, art.100].

Republica Slovenia este un stat situat la o răscruce de drumuri culturale și comerciale europene importante, unde la 1 noiembrie 2008 legislativul sloven a adoptat unele modificări ale Legii sale penale.

Prin urmare, în capitolul XXVI cu denumirea marginală Infrațiuni contra atribuțiilor oficiale și autorizațiilor publice se regăsește articolul 263 titlative Acceptarea unor beneficii pentru intermedierea ilegală, care prevede atragerea la răspundere penală a subiecților de drept ce au comis fărădelegile din domeniul coruperii pasive.

Astfel, conform normei juridice precitate, persoana care acceptă o recompensă, un dar sau

orice altă favoare ori promisiune sau o ofertă de astfel de favoare pentru sine ori pentru o terță persoană, pentru a se folosi de rangul său sau de influența sa reală ori prezumtivă pentru a interveni astfel încât o anumită acțiune oficială să fie sau nu întreprinsă – se sancționează cu pedeapsa închisorii de până la trei ani. Iar persoana care se folosește de rangul sau influența sa reală ori prezumtivă pentru a interveni fie pentru întreprinderea unei anumite acțiuni oficiale care nu ar trebui întreprinsă, fie pentru neîntreprinderea unei acțiuni oficiale care ar trebui sau ar putea fi întreprinsă – se sancționează cu aceeași pedeapsă enunțată mai sus.

În cazul în care făptuitorul, înainte sau după intervenție, acceptă orice recompensă, dar ori altă favoare pentru sine sau pentru o terță persoană în schimbul intervenției sale prevăzute la alineatul precedent – se sancționează cu pedeapsa închisorii de la unu la cinci ani. Darul, recompensa sau orice alt beneficiu acceptat se confiscă [9, art.263].

Parlamentul Regatului Spaniei (în original – Cortes Generales) este organul reprezentativ suprem al poporului spaniol și unica autoritate legiuitoare a Spaniei.

În conformitate cu prevederile legislației penale a țării respective din sud-vestul Europei, observăm că, capitolul V denumit Corupția înglobează câteva modalități normative în domeniul coruperii pasive.

Articolul 419 din Codul penal al Regatului Spaniei prevede în mod expres că autoritatea ori funcționarul public care, în beneficiul propriu sau al unui terț, pretinde ori primește, personal sau prin interpuși, cadouri ori acceptă oferirea acestora sau promisiunea oferirii lor pentru a realiza, în exercitarea funcției sale, o acțiune sau o omisiune care constituie infracțiune – va fi pedepsit cu pedeapsa închisorii de la 2 la 6 ani, cu amendă începând de la suma echivalentă cu valoarea cadoului până la triplul acesteia și privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 12 ani.

Consecvent cu aceasta, notăm că, potrivit articolului 420 din actul normativ prenotat, autoritatea sau funcționarul public care, în beneficiul propriu ori al unui terț, pretinde sau primește, personal ori prin interpuși, cadouri sau promisiunea oferirii

lor pentru a realiza, în exercitarea funcției sale, o acțiune injustă care nu constituie delict și realizează această acțiune – va fi pedepsit cu pedeapsa închisorii de la 2 la 4 ani și privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 7 ani.

Totodată, în condiționalitățile enunțate la articolul 421 din Codul penal al Regatului Spaniei, pedepsele prevăzute la articolele anterioare (art.419 și art.420) se vor aplica și în cazul în care, autoritatea sau funcționarul public primește ori solicită cadouri, favori sau remunerații ca recompensă pentru conduita descrisă la aceste articole [10, art.419-421].

Concluzie. Prezentul studiu științific a avut ca punct „forte” realizarea analizei comparative a infracțiunii de corupere pasivă incriminată în Legea penală autohtonă și normele juridico-penale similare ale altor state.

De la începutul cercetării am menționat, după cum este și firesc, prevederile art.324 Cod penal al Republicii Moldova, unde s-a observat că legiuitorul moldav a dislocat răspunderea penală pentru infracțiunea de corupere pasivă într-o modalitate normativă destul de explicită. Totodată, la art.324 alin.(2)-(4) din cadrul aceleiași Legii penale autohtone, sunt prevăzute o serie vastă de circumstanțe agravante ale infracțiunii supuse cercetării.

O variantă normativă detaliată de incriminare a răspunderii penale referitor la săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă – a fost întâlnită și în Codul penal al Ungariei. Legiuitorul ungar a prevăzut la art.291 din Legea penală a țării o expu-

nere amănunțită a acestei fărădelegi, inclusiv forma de săvârșire a infracțiunii de corupere pasivă prin intermediul circumstanțelor agravante.

Republica Franceză, fiind un stat în care suveranitatea aparține poporului, după cum am enunțat în prezentul demers științific, dispune de o conduită normativă foarte aspră. Astfel, făptuitorul care a comis o infracțiune de corupere pasivă este supus răspunderii penale și se sancționează cu o pedeapsă exactă – de tipul închisorii pe un termen de 10 ani și cu amendă de 1 000 000 de euro, pedeapsă care nu poate fi nici mărită și nici redusă.

Forma sancționatoare la fel de aspră ca în cazul Legii penale franceze este întâlnită și în limitele normative ale Codului penal al Regatului Belgiei. Prin urmare, subiectul infracțiunii de corupere pasivă este pedepsit cu privațiunea de libertate și mai poate fi aplicată în privința acestuia pedeapsa de tipul amenzii. Așadar, această ultimă pedeapsă este una variabilă, care începe de la 100 de euro (art.246 Cod penal al Regatului Belgiei) și poate ajunge până la 100 000 de euro (art.249 alin. (3) Cod penal al Regatului Belgiei).

Celelalte norme juridico-penale ale altor state (Republica Portugalia, Marele Ducat de Luxemburg, Republica Austria, Regatul Spaniei etc.) care au fost supuse analizei în cadrul cercetării prevăd fapta socialmente periculoasă de corupere pasivă într-o modalitate normativă succintă care se referă strict la acțiunile ilegale de bază ale făptuitorului și la pedeapsa penală aplicabilă subiectului infracțiunii de corupere pasivă.

Referințe bibliografice

1. Codul penal al Republicii Moldova nr.985 din 18.04.2002 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.72-74 din 14.04.2009, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 14.06.2021 // Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.146 din 14.06.2021. Poate fi accesat la următorul link: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=126674&lang=ro,
2. Codul penal al Republicii Portugalia nr.48 din 15.05.1995, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 01.01.2020. Poate fi accesat la următorul link: <https://www.icmec.org/wp-content/uploads/2019/02/ICMEC-Portugal-National-Legislation.pdf>, vizualizat la 20.06.2021;
3. Legea C din 2012 privind Codul penal al Un-

- gariei, promulgată la data de 13 iulie 2012, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 01.01.2020. Poate fi accesat la următorul link: https://www.legislationline.org/download/id/5619/file/HUngary_Criminal_Code_of_2012_en.pdf, vizualizat la 20.06.2021;
4. Codul penal al Marelui Ducat de Luxemburg din 15 ianuarie 2001, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 10.06.2016. Poate fi accesat la următorul link: [legislationline.org/download/id/8273/file/Luxembourg_Criminal_Code_am2018_fr.pdf](https://www.legislationline.org/download/id/8273/file/Luxembourg_Criminal_Code_am2018_fr.pdf), vizualizat la 21.06.2021;
 5. Codul Penal din Republica Franceză, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 22.07.2016. Poate fi accesat la următorul link: https://www.legislationline.org/download/id/3316/file/France_Criminal%20Code%20updated%20on%2012-10-2005.pdf, vizualizat la 21.06.2021;
 6. Codul penal al Republicii Austria, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 04.10.2016. Poate fi accesat la următorul link: <http://codexpenal.just.ro/laws/Cod-Penal-Austria-RO.html>, vizualizat la 22.06.2021;
 7. Codul penal al Regatului Belgiei din 08.06.1867, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 11.08.2016. Poate fi accesat la următorul link: <https://ru.scribd.com/doc/129659620/Codul-Penal-al-BELGIEI-Traducere-in-Romana>, vizualizat la 23.06.2021;
 8. Codul penal al Republicii Cipriote din 2013, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 01.01.2020. Poate fi accesat la următorul link: <http://codexpenal.just.ro/laws/Cod-Penal-Cipru-RO.html>, vizualizat la 23.06.2021;
 9. Codul penal al Republicii Slovenia din 2008, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 01.01.2020. Poate fi accesat la următorul link: <https://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/si/si046en.pdf>, vizualizat la 24.06.2021;
 10. Codul penal al Regatului Spaniei din 13.11.1995, în vigoare potrivit ultimelor modificări și completări din 01.01.2020. Poate fi accesat la următorul link: https://www.legislationline.org/download/id/6443/file/Spain_CC_am2013_en.pdf, vizualizat la 24.06.2021.

Despre autor

Igor SOROCEANU,
masterand,
inspector superior,
Academia „Ștefan cel Mare” a MAI,
e-mail: soroceanu94igor@gmail.com

Culegere și paginare computerizată. Bun de tipar 21.10.2021. Formatul 60x84-1/8. Tipar offset.
Coli tipar conv. 10,97. Imprimat la „Tipocart Print” SRL, mun. Chișinău.